

Aftale mellem regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om justering af optagelsesreglerne til de gymnasiale uddannelser

4. november 2019

Regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance (gymnasieforligskredsen) er enige om at justere optagelsesreglerne til de gymnasiale uddannelser.

Justeringerne af optagelsesreglerne ændrer på de adgangsforudsætninger, som blev aftalt med *Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser* af 3. juni 2016.

De nye adgangsforudsætninger blev for første gang anvendt ved optagelsesprocessen til skoleåret 2019/20. Erfaringerne fra optagelsesprocessen viser, at visse elevgrupper er kommet utilsigtet i klemme i de nye regler, og at optagelsesprocessen er kompliceret.

Justeringer af optagelsesreglerne

Gymnasieforligskredsen er enige om, at optagelsesprocessen skal tilrettelægges så smidigt som muligt, og at det skal undgås, at elevgrupper kommer unødigt i klemme i optagelsesreglerne. Forligskredsen er derfor enige om følgende justeringer af optagelsesreglerne frem mod optagelsesprocessen til skoleåret 2020/21.

Forlænget gyldighed af resultater fra 9. og 10. klasse

Ansøgere til de gymnasiale uddannelser kan opnå retskrav på optagelse i op til to år efter, at de har afsluttet 9. klasse. Tilsvarende kan ansøgere opnå retskrav på optagelse i op til ét år efter, at de har afsluttet 10. klasse. Ansøgerne vil fortsat skulle leve op til alle adgangsforudsætningerne til de gymnasiale uddannelser, herunder krav til uddannelsesparathedsvurderingen og resultaterne af folkeskolens afgangseksamen.

Mulighed for at søge optagelse i begyndelsen af skoleåret

Ansøgere, der fortryder deres valg af uddannelse eller anden aktivitet, får mulighed for at rette henvendelse til en institution for gymnasial uddannelse frem til grundforløbets afslutning (august-oktober). Institutionens leder afgør på baggrund af en konkret vurdering, om ansøgeren har de faglige forudsætninger for at begynde senere på uddannelsen. Det er en forudsætning, at ansøgeren ville have haft retskrav på optagelse, hvis ansøgeren havde søgt rettidigt.

Institutionens leder skal tage hensyn til, om ansøgeren har forudsætningerne for at indhente det faglige stof, som de øvrige elever på uddannelsen har gennemgået. Lederen vurderer, om der er plads til ansøgeren på institutionen, eller om ansøgeren skal henvises til en anden institution.

Mulighed for betinget optag af ansøgere, der har været syge ved folkeskolens prøver

Ansøgere til de gymnasiale uddannelser, som har været fraværende ved en eller flere prøver, der indgår i folkeskolens afgangseksamen, får mulighed for at starte på en gymnasial uddannelse på betingelse af, at de efterfølgende går op til folkeskolens sygeprøver. Institutionens leder afgør på baggrund af en konkret vurdering, om ansøgeren har de faglige forudsætninger for at blive optaget på uddannelsen forud for afholdelse af sygeprøverne. Det er en forudsætning, at ansøgerne lever op til adgangsforudsætningerne til de gymnasiale uddannelser, når sygeprøverne er overstået.

Institutionens leder skal vurdere årsagen til de(n) manglende prøver, herunder sygdom eksempelvis ved dokumentation i form af lægeerklæring.

Der vil fortsat være mulighed for at få foretaget en konkret vurdering via en optagelsesprøve og -samtale. I sådanne tilfælde vejledes ansøgerne om, at de som udgangspunkt skal færdiggøre folkeskolens afgangseksamen ved at tage sygeeksamen i december-januar.

Ændring af antallet af forsøg til optagelsesprøven

Ansøgere til de treårige gymnasiale uddannelser får to gange to forsøg til at få foretaget en konkret vurdering via optagelsesprøve og -samtalen i alt. Ansøgere kan maksimalt bruge to forsøg om året og vil derfor som udgangspunkt have to forsøg efter 9. klasse og to forsøg efter 10. klasse. Som i dag kan forsøgene anvendes senere i livet, hvis ansøgeren fortsat har prøveforsøg tilbage.

Justering af, hvilken institution der afholder optagelsesprøve og -samtale

Afholdelsen af optagelsesprøve og -samtale skal ikke nødvendigvis foregå på den uddannelsesinstitution, en ansøger har prioriteret højest i sine uddannelsesønsker. Dermed vil ansøgere, der søger overansøgte institutioner, ikke længere skulle til optagelsesprøve og -samtale på en institution, som ikke kan optage dem. Ansøgere skal i stedet til optagelsesprøve og -samtale på institutioner, der efterfølgende vil kunne optage ansøgerne.

Der vil fortsat være mulighed for at udlægge optagelsesprøven til andre lokationer, så længe den gymnasiale institution er ansvarlig for prøveafholdelsen.

Justering af tidspunkterne for afholdelse af optagelsesprøven

Tidspunkterne for afholdelse af optagelsesprøven justeres for at forhindre, at den sidste prøve ligger midt i august efter skolestart på gymnasierne. Dette skal sikre en mere smidig optagelsesproces. Nye datoer for optagelsesprøverne vil blive drøftet med gymnasiesektoren forud for implementering.

Mulighed for at bruge optagelsesprøven som optagegrundlag til erhvervsuddannelserne

Der etableres mulighed for, at optagelsesprøven til de gymnasiale uddannelser kan bruges som optagegrundlag til en erhvervsuddannelse, hvis ansøgeren har bestået delprøverne i fagene dansk og matematik. Børne- og undervisningsministeren vil fastsætte bestå-niveauer for dansk og matematik, som svarer til adgangskravet til en erhvervsuddannelse.

Overgangen mellem gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser lettes fremover af, at elever i grundskolen uddannelsesparathedsvurderes til alle ungdomsuddannelser og ikke kun til den uddannelse, de har prioriteret højest. Den kommunale ungeindsats vil fortsat skulle vejlede visse elevgrupper.

Smidiggørelse af krav til underskrift fra forældre

Der etableres mulighed for, at manglende underskrift fra forældrene ikke medfører, at en ansøgning til ungdomsuddannelserne ikke er rettidig. Det kræves fortsat, at enten forældrene eller ansøgeren selv har godkendt ansøgningen i optagelsessystemet, men en mindreårig ansøger mister ikke sit retskrav på optagelse i tilfælde, hvor forældreunderskriften mangler, såfremt ansøgningen efterfølgende underskrives af forældremyndighedens indehaver.

Implementering

Med henblik på at justeringerne kan træde i kraft til foråret 2020 og dermed gælde for ansøgere, der søger en gymnasial uddannelse til skoleåret 2020/21, fremsætter regeringen lovforslag ultimo januar 2020. Parallelt hermed vil Børne- og Undervisningsministeriet igangsætte udvikling af it-understøttelse for at understøtte justeringerne digitalt.

Børne- og Undervisningsministeriet vil understøtte en vejlednings- og implementeringsindsats i foråret 2020 med henblik på at informere om de ændrede regler.